

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 14CoE/175/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815207675
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7815207675.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Kohútovej a členov senátu Mgr. Márie Hlaváčovej a JUDr. Romana Rizmana v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Advocate s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej: B. A., M.. XX.XX.XXXX, U. XX, o vymoženie 30 eur s príslušenstvom, vedenej u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, Bratislava, pod EX 1841/2015, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 10Er/724/2015-10 zo dňa 29.7.2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Stranám sporu n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Súd prvej inštancie napadnutým uznesením žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2.V odôvodnení uviedol, že oprávnený navrhol vykonať exekúciu proti povinnému na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 04182/14 zo dňa 12.9.2014. Po podaní návrhu na začatie rozhodcovského konania do dňa vyhotovenia návrhu na vykonanie exekúcie povinný uhradil sumu vo výške 120 eur. Dňa 14.7.2015 bola tunajšiemu súdu predložená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorú odôvodnil návrhom oprávneného, pripojeným exekučným titulom a žiadal udeliť poverenie pre vymoženie istiny 30 eur s príslušenstvom, ktoré v žiadosti bližšie nešpecifikoval. V žiadosti o udelenie poverenia súdny exekútor zároveň súdu oznámil skutočnosti, na základe ktorých by mohol byť vylúčený z predmetnej exekúcie. Poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 322/2010 zo dňa 13.04.2011, v odôvodnení ktorého sa okrem iného nachádzala všeobecná konštatácia o vylúčení súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z výkonu exekúcie pre pomer k oprávnenému, ktorý bol jeho zamestnávateľom. Súdny exekútor uviedol, že toto rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré svojím charakterom opomína dôsledne aplikovať zásady spravodlivého súdneho procesu, a preto takéto rozhodnutie nie je legitímnym aktom aplikácie súdnej moci, v právnom štáte neobstojí a jeho právne účinky, ktoré vyvoláva, musia byť negované do času, kým dôjde k náprave porušených základných práv súdneho exekútora. Preto podal proti tomuto rozhodnutiu individuálnu sťažnosť pre porušenie jeho základných práv podľa čl. 34 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zároveň súdny exekútor poukázal na to, že toto rozhodnutie nemá všeobecnú platnosť a súd ním nie je v danej veci viazaný. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 36 ods. 2, § 243d ods. 1, 2, § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 a 3 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), podľa § 44 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“), podľa § 39, § 52

ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1, 4 písm. r/, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a z predložených dôkazov zistil, že medzi účastníkmi bola dňa 14.2.2012 uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnej úver vo výške 350 eur a povinná sa zaviazala oprávnenému vrátiť poskytnutý úver v 12 mesačných splátkach po 58 eur. Súčasne so zmluvou o úvere bola dňa 14.2.2012 medzi účastníkmi uzatvorená aj rozhodcovská zmluva, ktorá v čl. II bod 1 a 2 upravovala riešenie sporov - rozhodcovskú doložku takto: Všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 14.2.2012, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Súd prvej inštancie posúdil zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu. Na uvedenú zmluvu preto aplikoval všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Medzi absolútne neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve zaraďuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 4 písm. r) aj ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke je, že spotrebiteľovi bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Súd tiež poukázal na to, že zmluva o úvere je aj v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, nakoľko neobsahuje všetky náležitosti vyžadované citovaným ustanovením. Spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom, z akých položiek, v akej výške pozostáva navýšenie úveru, čo znamená, že podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Exekučný titul vydaný v rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom, ktorý založil svoju právomoc na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul vydaný v súlade so zákonom a preto súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.) a zároveň má konanie inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. c) O. s. p.) Vytýkal súdu prvého stupňa, že prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti podľa Exekučného poriadku s poukazom na znenie jeho ustanovenia § 44 ods. 2 a ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Exekučný súd na základe exekučného titulu, žiadosti o udelenie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu, v danom prípade rozhodcovského rozsudku sa obmedzuje na dodržanie jeho formálnych náležitostí podľa ustanovenia § 34 ZRK. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu, teda jeho dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi. Exekučný súd sa však musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu, pretože zákonné ustanovenie zaväzuje skúmať rozhodcovský rozsudok, nie rozhodcovské konanie. Pritom podmienkou pre zastavenie konania je zjavný nedostatok exekučného titulu, ktorý zaväzuje k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi. S poukazom na Nález ÚS SR č. ÚS 5/2000 mal za to, že exekučný súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na odôvodnení právneho posúdenia veci. Zákon o rozhodcovskom konaní umožňuje účastníkovi v prípade nesúladu takeého rozsudku so zákonom podrobiť ho na návrh preskúmaniu všeobecným súdom. Napadnutým rozhodnutím však súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie rozhodcovského súdu spôsobom, ktorý ho pozbavuje práva domáhať sa plnenia zo zmluvy. Postupom podľa § 45 ZRK exekučný súd teda nahradil konanie o žalobách o zrušenie rozhodcovských súdov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní a navyše pozbavuje účastníka konania jeho základných práv, a to práva na prejednanie veci v civilnom dvojinštatnom konaní. Inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je podľa oprávneného v konkrétnom prípade neúplné zistenie skutkového stavu veci súdom prvého stupňa, ktorý uviedol, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva, rozhodcovská doložka. V rámci všeobecných obchodných podmienok je dohodnutá aj rozhodcovská doložka a tieto (VOP) sú pre zmluvné strany záväzné. Poukázal na zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a na ustanovenie § 53 ods.4 písm. r/ zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V prejednávanej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

4. Súdny exekútor a povinná sa k odvolaniu oprávneného nevyjadrili, odvolanie bolo doručené súdnemu exekútorovi dňa 3.12.2015 a povinnej dňa 22.12.2015.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že odvolanie podal oprávnený v zákonnej lehote, prejednal odvolanie podľa § 379, § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože nejde o také odvolanie, na prejednanie ktorého je podľa § 385 C.s.p. potrebné nariadiť pojednávanie a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

6. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p. odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, na doplnenie jeho odôvodnenia a k odvolaniu oprávneného odvolací súd uvádza nasledovné:

7. Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

8. Citované ustanovenie Exekučného poriadku obsahuje úpravu, podstatou ktorej je preskúmanie, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom. Len súlad všetkých troch uvedených písomností so zákonom umožňuje poverenie udeliť, naopak, nesúlad i len jednej z nich so zákonom udelenie poverenia vylučuje.

9. Základnou podmienkou na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je platný exekučný titul, ktorý nezaväzuje na plnenie objektívne nemožné, právom nedovolené a v rozpore s dobrými mravmi.

10. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

11. V prejednávanej veci exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy, ktorú účastníci uzavreli spolu so zmluvou o úvere. Preto základnou podmienkou na posúdenie, či plnenie, na ktoré rozhodcovský rozsudok zaväzuje, je plnenie právom dovolené je posúdenie, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe platne dohodnutej rozhodcovskej zmluvy.

12. Ako vyplýva z predmetnej rozhodcovskej zmluvy uzavretej dňa 14.2.2012, zmluvné strany sa dohodli v článku II. bod 1, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 14.2.2012 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

13. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením uvedenej rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá od spotrebiteľa vyžaduje, aby riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, a to aj napriek tomu, že ustanovuje možnosť voľby, ktorá je však len iluzórna, a v konečnom dôsledku núti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Obsah zmluvy bol dopredu daný a spotrebiteľ ju mohol len ako celok odmietnuť alebo sa jej ako celku podrobiť, pričom nič na tom nemení ani skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola vyhotovená na samostatnej vopred naformulovanej listine, ktorú povinný vlastnoručne podpísal. Povinný, ako spotrebiteľ, sa reálne vopred vzdal práva na účinnú ochranu, a to či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplyvať na obsah zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľné a čo má podľa § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka za následok, že táto podmienka je od počiatku neplatnou.

14.Podľa § 53 ods. 1 veta prvá OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

15.Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

16.Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17.Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18.Podľa ustanovenia § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19.Podľa ustanovenia § 2 písm. a) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

20.Predmetná zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách, preto ju súd prvej inštancie správne posudzoval ako spotrebiteľskú zmluvu.

21.Odvolací súd uvádza, že dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo vyslovenie neplatnosti rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve zo dňa 14.2.2012, ktorá neoprávňovala rozhodcovský súd vo veci konať a rozhodcovský rozsudok vydať. Uvedená skutočnosť predstavuje vadu exekučného titulu, ktorú nemožno odstrániť a pre ktorú sa rozhodcovský rozsudok stáva nespôsobilým exekučným titulom. Takýto rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom na vykonanie exekúcie, preto súd prvej inštancie postupoval správne, ak zamietol žiadosť súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

22.Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

23.O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a ostatným účastníkom preukázateľné trovy tohto konania nevznikli, preto im neboli priznané.

24.Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Podľa § 424 C.s.p. dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Podľa § 425 C.s.p. dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa podľa § 428 C. s. p. popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).